

Medlem af Inatsisartut Per Rosing-Petersen, Parti Naleraq
/Her

Besvarelse af § 37 spm nr. 61

Du har den 6. marts 2015 stillet følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

"I Selvstyrelovens kapitel 7, § 20 står: *"Det grønlandske sprog er det officielle sprog i Grønland."*

Hvornår vil Naalakkersuisut lade Selvstyrelovens § 20 træde i kraft?"

Svar på spørgsmål

Indledningsvis skal det bemærkes, at § 20 trådte i kraft den 21. juni 2009. Derfor antages det, at spørgsmålet drejer sig, om hvornår § 20 bliver realiseret.

I 2014 fik departementet foretaget vurdering af anvendelsesområdet for Selvstyrelovens § 20. I forarbejde til lov om Grønlands Selvstyre kan man se, at Selvstyrekommissionens forslag til § 20 alene må vedrøre principielle forhold, idet andre forhold reguleres via anden relevant lovgivning. Det almindelige udgangspunkt er, at et officielt sprog anvendes i den offentlige administration og er det sprog som lovgivningen, domme og myndighedsbeslutninger affattes på. I forbindelse med udarbejdelse af Lov om Grønlands Selvstyre blev der desuden fokuseret på vigtigheden af undervisning i grønlandsk, dansk og engelsk. Det er anført, at det er de grønlandske myndigheders politik at sikre undervisning i grønlandsk med henblik på bevarelse og styrkelse af det grønlandske sprog som kommunikationsmiddel i den offentlige forvaltning og som kulturbærende sprog.

Efter Selvstyrets indførelse den 21. juni 2009 har der været en række tiltag på sprogområdet. Nedenfor fremgår ikke udtømmende eksemplificeringer:

I 2010 blev "Inatsisartutlov nr. 7 af 19. maj 2010 om sprogpolitik" vedtaget af Inatsisartut. Overvejelserne bag forslag til inatsisartutlov om sprogpolitik tager udgangspunkt i, at grønlandsk er det officielle sprog i Grønland, jf. § 20 i lov om Grønlands Selvstyre.

Der er desuden en række love og bekendtgørelser, der indeholder bestemmelser om sprog. Alle har de karakter af særlovgivning indenfor f.eks. uddannelsesområdet, forbrugerområdet og offentlig administration. Det seneste lovforslag, som er sendt i høring er forslag til bekendtgørelse om mærkning af tobaksvarer, og forslag til inatsisartutlov om markedsføring og mærkning, hvor der er indarbejdet bestemmelser, der regulerer sprog anvendelse i forhold til de nævnte områder.

20-03-2015
Sags nr. 2015-112413
Dok. nr. 1888593

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax +299 32 20 73
Email: liknn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Grønland har desuden tiltrådt en række internationale retskilder, der indeholder rettigheder og bestemmelser om sprog.

I forhold til brug af sprog i medierne er der indsat en bestemmelse i § 24 i Lov om radio og tv, at KNR skal gennem en aktiv sprogpolitik medvirke til at bevare og udvikle det grønlandske sprog.

Det kan desuden oplyses, at Naalakkersuisoq for Kultur i forbindelse med affattelsen af en ny Public Service Resultatkontrakt med KNR ønsker, at en angivelse af den procentvise andel af sendefladens udsendelser henvendt til den grønlandsksprogede befolkningsgruppe sikres medtaget i de årlige Public Service-redegørelser for stationens aktiviteter, så udviklingen i sendefladen indenfor dette let vil kunne følges år for år. De lokale stationer indrapporterer også sprogfordelingen på deres sendeflade, og det kan deraf ses, at langt størstedelen af deres sendeflade er på grønlandsk.

Det er indtrykket, at aviserne også de i de senere år har prioriteret korrekt grønlandsk sprog.

I forbindelse med finanslovsarbejdet for 2014 blev bevillingen til sprogsekretariatet på hovedkonto 40.94.27 forhøjet med kr. 1,25 mio. kr. til styrkelse af sprogsekretariatets arbejde, især med fokus på det digitale område.

Af eksisterende kursustilbud i grønlandsk kan det fortælles, at Oqaatsinik Pikkorissarfik udbyder kurser i grønlandsk som andet sprog fra nybegynderniveau og opefter, som Oqaatsinik Pikkorissarfik selv organiserer eller i samarbejde med firmaer, private og offentlige institutioner. Kurserne tilbydes desuden både som intensive tilstedeværelseskurser, som decentrale kurser, hvor der findes kursusgrundlag for dette, eller som internetbaserede kurser. Derudover tilbyder kommunerne voksenundervisning i grønlandsk i henhold til loven om kultur- og fritidsvirksomhed.

Af konkrete projekter til styrkelse af det grønlandske sprog kan nævnes:

I forbindelse med implementeringen af IKT-strategi (Informations- og kommunikationsteknologi) har selvstyret købt et oversættelsesprogram, som tolkene i Selvstyrets Tolkekontor skal benytte. Der er et arbejde i gang med termdatabasen, hvor Sprogsekretariatet er samarbejdspartner. Implementeringen af digitale tolkeværktøjer skal bidrage til en optimering af økonomi inden for det offentlige tolkeområde og implementeringen af tolkesystemet har til formål at forbedre kapacitetsstyringen i Selvstyrets Tolkekontor samt fremtidssikre Selvstyrets brug af tolkeservice i forhold til kvalitet, kvantitet, kundeservice og de varierende aktiviteter henover året.

Synscenter Refsnæs offentliggjorde den syntetiske grønlandske stemme "Martha" ved et arrangement i Nuuk den 17. februar 2015. Projektet blev gennemført i perioden 2013-2015 med støtte fra Velux Fondene, og blev udviklet af Mikroværkstedet i Odense som leverandør for Synscenteret.

Derudover blev der udarbejdet en redegørelse om strategi- og handlingsplan Paaseqatigiissa – Tiltag til at sikre, at hele befolkningen kan begå sig på grønlandsk i hverdagen. Redegørelsen er fra april 2014.

Paaseqatigiissa indeholder et idekatalog over tiltag rettet mod forskellige målgrupper, eller som på et overordnet eller tværgående niveau har til formål at få den del af befolkningen, der ikke behersker grønlandsk til at kunne begå sig på grønlandsk i hverdagen.

Det er Naalakkersuisuts ønske, at flere borgere bliver i stand til at begå sig på grønlandsk i hverdagen. Og hvis dette ønske skal opfyldes, vil det – udover en motiveret indsats fra den enkelte – kræve, at en lang række initiativer bliver igangsat. Dette kan bedst ske efter en grundig afdækning og prioritering af de samlede opgaver på uddannelsesområdet, hvor der bliver sat fokus på både økonomiske og strategiske konsekvenser af de forskellige initiativer.

Naalakkersuisut vil gennemgå handlingsplanerne i forhold til dette, og vil ud fra prioriteringerne udmønte de tiltag, Naalakkersuisut tror, har den bedste effekt.

Du skriver i din begrundelse, at det ser ud til, at der siden Selvstyrets indførelse ikke sket en udvikling på sprogområdet og påstår en tilbagegang.

Det er vigtigt at forstå, at det tager tid og kræver målrettet indsats at lære et sprog. Specielt hvis sproget er meget forskelligt fra ens modersmål. Det er også vigtigt for den enkeltes motivation, at man hjælper hinanden i forhold til indlæring af grønlandsk og andre sprog.

Naalakkersuisut vil prioritere tiltag, der vil have den størst mulige effekt for derved at sikre en økonomisk ansvarlig og effektiv indsats for de grupper, der har behov for sprogindlæring i grønlandsk, dansk, engelsk samt indføring i grønlandsk historie, kultur og samfundsforhold.

Det er Naalakkersuisuts vurdering, at indholdet af § 20 i vid udstrækning er blevet realiseret, selvom der fortsat er mange udfordringer.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillungaæmø
Med venlig hilsen

Nivi Olsen